АСОЦІАЦІЯ «СТРАХОВИЙ БІЗНЕС»

Стратегія страхового ринку України

2030

Реальний страховий захист громадян і підприємств

Страхування фінансує відновлення

Ризик
Людина або бізнес

›

Премія
Кошти до події

›

Страховик
Договір і виплата

›

Розподіл ризику
Додатковий капітал

›

Виплата
Кошти на відновлення

Громадяни

Захист майна, здоров’я, життя та доходів

Бізнес і держава

Стійкі підприємства та менше екстрених бюджетних витрат

Результат Стратегії та механізм його досягнення

Охоплення

Захищені люди та активи

Доступність

Ціна відносно доходу

Якість

Ліміти, умови й виплати

Стратегія

6 пріоритетів, 10 реформ, 28 розділів

›

Розрахунки

Аналітичні додатки й економічна модель

›

Дорожня карта

Рішення, відповідальні, строки та контроль

Конкуренція та фінансова стійкість доповнюють результат для клієнта

Попередні цілі та фактичний результат

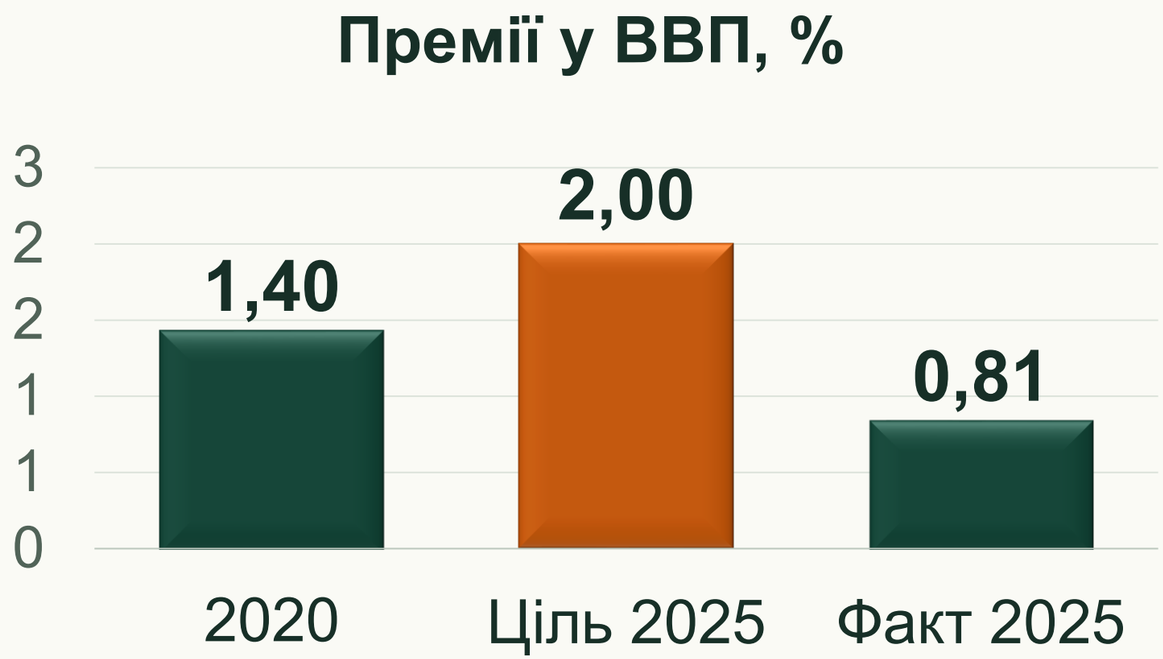

Досягнення цілей потребує рішень щодо попиту, податків, доступності та страхової ємності

Ринок у поточних і порівнянних цінах

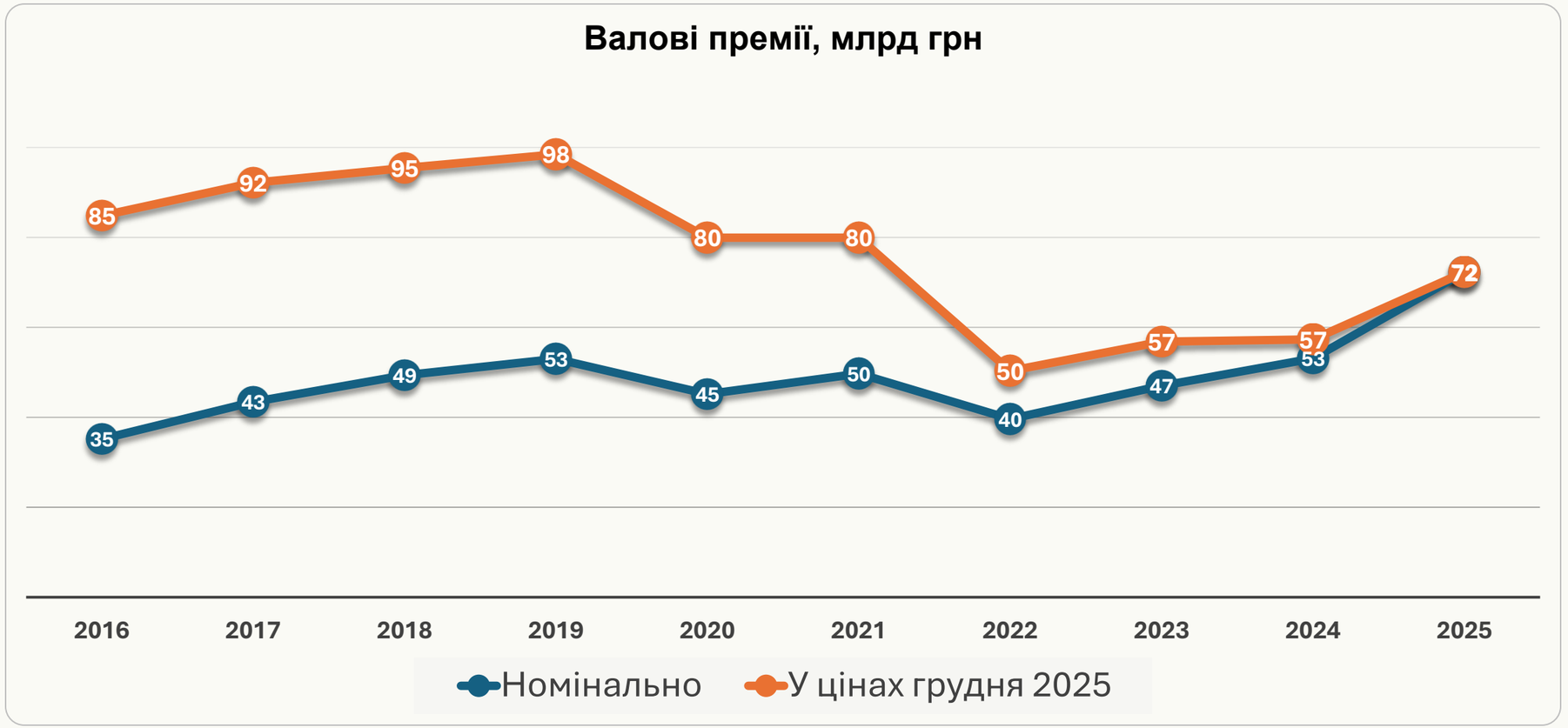

−14,8%

реальна зміна
2025 / 2016

84,8 → 72,3

млрд грн у цінах
грудня 2025 року

Страховики, український капітал і конкуренція

–77,3%

0 нових звичайних страховиків після 2022

Вибірка страховиків	2020	І півр. 2026
Українські / іноземні	194 / 21	39 / 18
Київ / поза Києвом	152 / 63	49 / 8

ОСЦПВ та решта ринку мають різні чинники змін

2024–2025: факт. 2026: прогноз

Новий закон про ОСЦПВ

Змінилися тарифи, ліміти, виплати й захист за договором

І півр. 2026 / І півр. 2021

Весь ринок: −11,2%
Без ОСЦПВ: −28,6%

Автопарк зростає швидше за кількість полісів

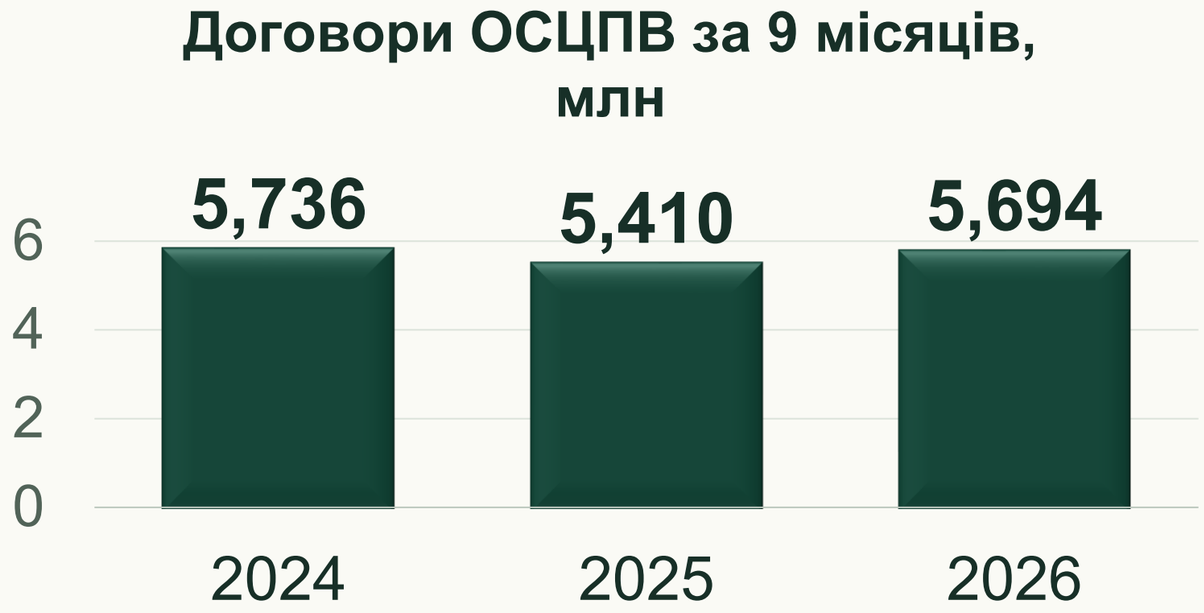

+424,6

тис. легкових авто: оцінений чистий приріст за 24 місяці

Чинні договори на 30 червня:
7,243 млн у 2024 році
7,291 млн у 2026 році

Частину приросту полісів сформували раніше звільнені категорії автовласників.
База автопарку і категорії ТЗ за ОСЦПВ потребують узгодження.

ОСЦПВ: охоплення за кожен рік до 2030

Умовна ціль 2030: не менше 90%. Потрібен дієвий цифровий контроль

Оцінка на 30.06.2026: 80,8%. Річний прогноз 2026: 80,0%.
9 міс. 2026: за незастрахованих 2 989 рішень МТСБУ на 351,7 млн грн

Економічна база попиту та порівняння з ЦСЄ

Медіана 8 країн ЦСЄ: €521. ВВП на особу вищий приблизно у 4,5 раза, премія на особу у 14,5 раза, співвідношення премій і ВВП у 3,2 раза.

Три сценарії розвитку ринку до 2030 року

Інерційний

110,5

млрд грн номінально

81,2 млрд грн у цінах 12.2025

0,73% ВВП

Базовий

146,5

млрд грн номінально

107,6 млрд грн у цінах 12.2025

0,97% ВВП

Прискорені реформи

182,5

млрд грн номінально

134,1 млрд грн у цінах 12.2025

1,21% ВВП

Річний обсяг страхового ринку до 2030

2025: факт. 2026–2030: базовий сценарій

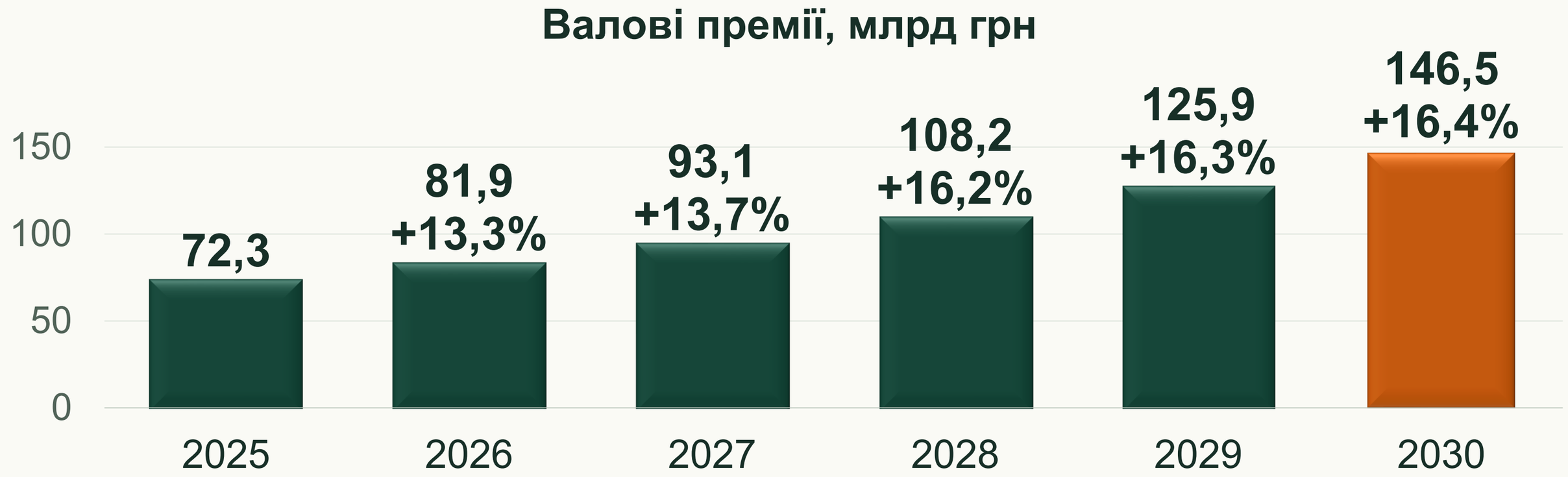

Під значенням: зміна до попереднього року

Реальне зростання ринку за кожен рік

2025: факт. 2026–2030: базовий сценарій у порівнянних цінах

Під значенням: зміна до попереднього року

Середньорічне реальне зростання за 2025–2030 роки: 8,28%

Премії у ВВП: щорічна динаміка до 2030

2025: факт. 2026–2030: базовий сценарій за сценарними припущеннями щодо ВВП

Під значенням: зміна до попереднього року

Цільові показники страхового захисту

Сегмент	Ціль на 2030 рік
ОСЦПВ	Не менше 90% ТЗ із чинним покриттям
КАСКО	550 тис. чинних договорів
ДМС	2,1 млн застрахованих осіб
Майно громадян / бізнесу	1,65 млн / 78 тис. чинних договорів
Корпоративне життя	2% працівників, або 179,6 тис. осіб

Цілі ДМС і корпоративного життя пов’язані із запуском податкових змін з 01.01.2028

ДМС: кількість застрахованих щороку

2025: факт. 2026–2030: базовий сценарій. Стимули з 2028 року

На 30.06.2026: 1,143 млн осіб фактично. На кінець 2026: 1,350 млн за прогнозом.

ДМС: щорічний обсяг страхових премій

2025: факт. 2026–2030: базовий сценарій. Стимули для ДМС з 2028 року

Панель НАСУ: 4 СК за 9 міс. 2026/2025: +24,3% номінально та +13,0% реально.

ДМС: податкові зміни та результат для людей

0% спеціального податку

**Чинна ставка за договорами,
що відповідають умовам ПКУ**

Пропозиція: охопити правилами
лікування, ліки, асистанс
і відшкодування витрат пацієнту

Рішення ВРУ до 30.06.2027 для запуску з 2028
Підготовка: Мінфін і КМУ, за участю НБУ

ДМС: фінансування лікування та ефект для держави

6,29 млрд грн

Додаткове лікування у 2028–2030

›

3,15 млрд грн

Можливе заміщення бюджетного каналу за частки 50%

›

Працездатність

Швидше повернення до роботи та менше лікарняних

Податкове сальдо за три роки: −295,9 млн грн

Варіант із 50% нового оподатковуваного медичного фінансування.
Заміщення лікування не дорівнює автоматичній економії касових видатків.

Корпоративне страхування життя: відновлення сегмента

531,1

млн грн у цінах 12.2025
2010: 104,4 млн грн номінально

17,8

млн грн корпоративних премій 2025. Близько 0,4% сегмента

Внесок роботодавця 10 тис. грн

4,5–4,9 тис. грн податків і нарахувань
Податкове вирівнювання та справедливе оподаткування виплат

Корпоративне страхування життя: працівники

Ціль розвитку: 2% працівників до 2030 року. Податкові зміни з 2028 року

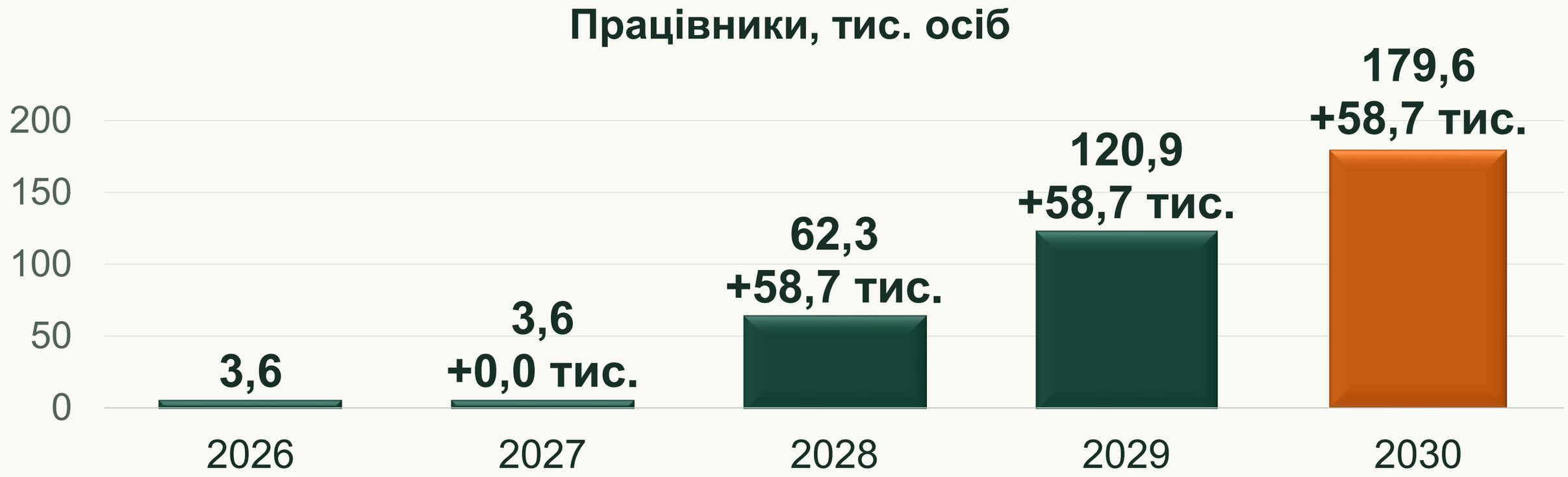

Під значенням: приріст до попереднього року
Стартові значення є розрахунковими, не офіційним обліком працівників

Корпоративне страхування життя: премії

Базовий сценарій з податковими змінами з 01.01.2028

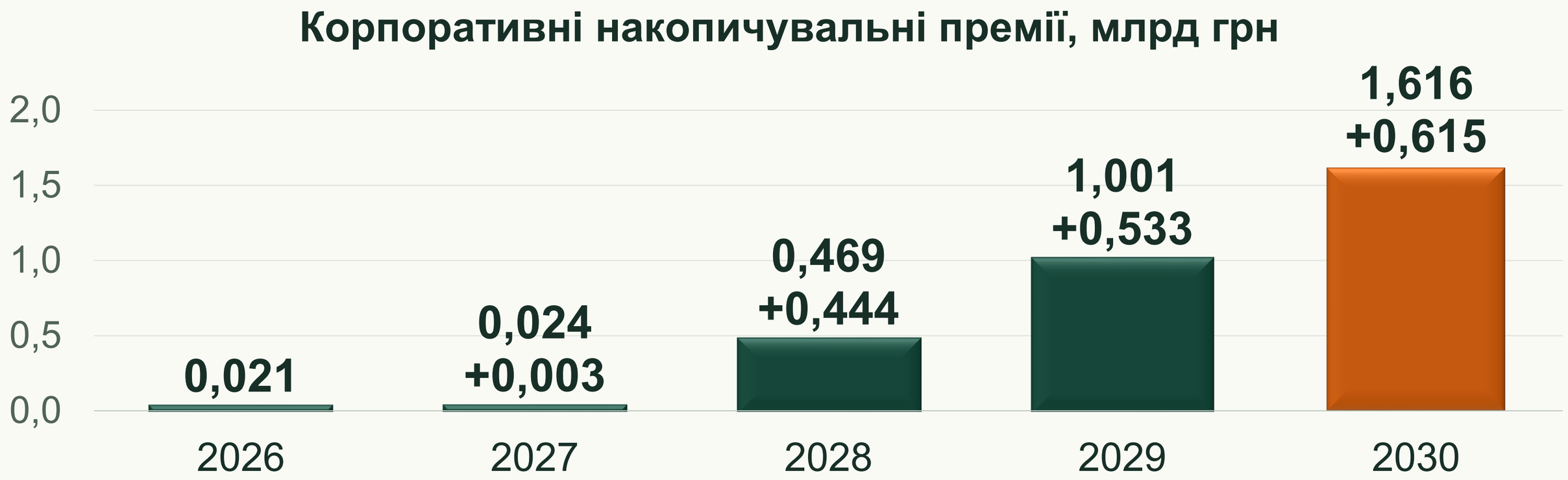

Під значенням: приріст до попереднього року

Збереження накопичувальних договорів

Період	Нові договори	Припинення	Припинення / нові	Викуп, млн грн
2024	45 766	26 650	58,2%	351,1
2025	40 302	21 955	54,5%	320,4
І півр. 2026	16 874	12 452	73,8%	66,3

Припинення від чинних договорів на початок періоду

2025: 4,4% **І півріччя 2026: 2,5%**

Порівняння припинень і нових договорів описує два різні потоки

Майно: щорічне розширення страхового захисту

Базовий сценарій 2026–2030

Щорічний приріст: громадяни +6,6%, бізнес +4,5%.
Більше договорів доповнюється достатніми страховими сумами.

КАСКО: договори та премії за кожен рік

Базовий сценарій 2026–2030

Договори: +5,1% щороку. Премії: +13,5% у 2027 році, далі близько +11,5% на рік. Чинники: доходи, кредит і новіші авто.

Майно та відбудова: страхування у фінансуванні

Житло

Доступний захист майна громадян

Підприємства

Майно, відповідальність, інвестиції та кредит

Відбудова

Страхування у фінансуванні проєкту

Воєнні ризики: розподіл відповідальності

5	Міжнародна ємність
4	Державна підтримка через ЕКА
3	Комерційне перестрахування
2	Український страховик
1	Власник ризику

Захист потрібен бізнесу й громадянам

Житло, авто, життя та здоров’я

Масштаб залежить від ціни та доступної перестрахової ємності

Три механізми державної участі у воєнних збитках

Компенсація майна

Допомога після збитку

До 30 млн грн на суб’єкта за строк програми

Компенсація премії

Зменшення ціни страхування

До 5 млн грн на суб’єкта за календарний рік

Перестрахування через ЕКА

Пропозиція АСБ

Правовий мандат, капітал, ліквідність і договори до запуску

Пілот, оцінка бюджету та аудит передують розширенню підтримки

Повне податкове навантаження

Прибуткові ризикові страховики, 2024–2025 роки

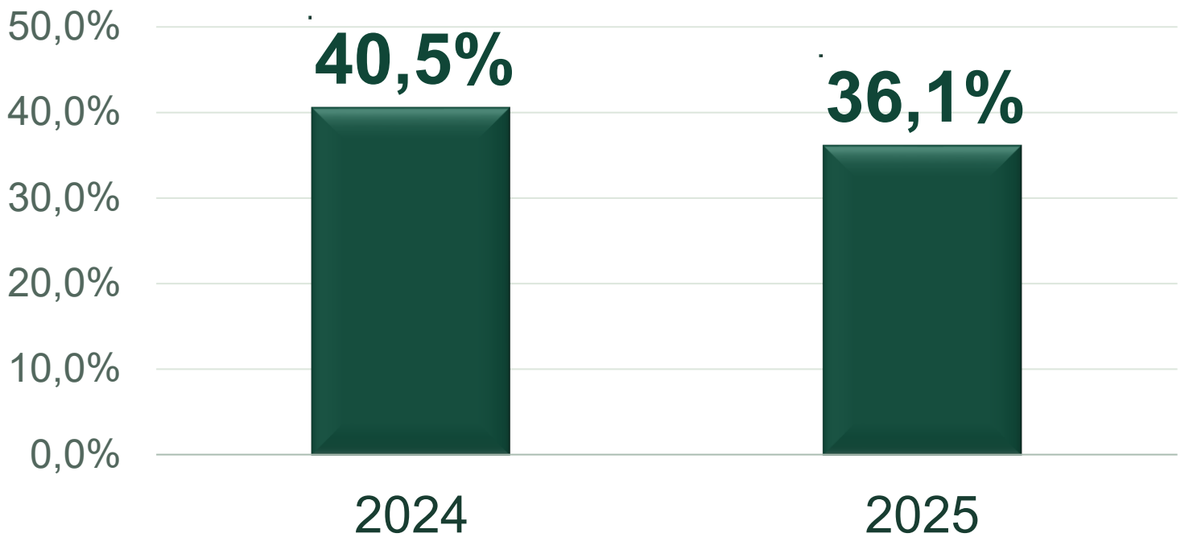

Частка двох податків (3% на дохід та 18% на прибуток) до позитивного фінансового результату

2024 рік: 47 страховиків
2025 рік: 40 страховиків

Пропозиція АСБ: скасувати 3% зі страхового доходу, зберігши податок на прибуток 18%

Податкове навантаження = $(П_{18} + П_3) / (ЧП + П_{18} + П_3) \times 100\%$

$П_{18}$ – розрахункова оцінка податку на прибуток за ставкою 18%
$П_3$ – спеціальний податок зі звітності
ЧП – чистий фінансовий результат

Оцінка на основі чистого прибутку. Індивідуальні податкові коригування не враховані.

Європейські вимоги: оцінка впливу та пропорційність

Solvency II

Капітал, ризики та нагляд

›

IDD

Продажі та професійні компетентності

›

MID

Відповідальність автовласників

QIS до остаточного визначення вимог

Капітал, витрати, конкуренція, тариф і охоплення

Скорочення звітності у ЄС: квартальні шаблони −26%, річні −30%, показники −22%. Для малих і нескладних: річні −44%.

Витрати страховиків та масштаб діяльності

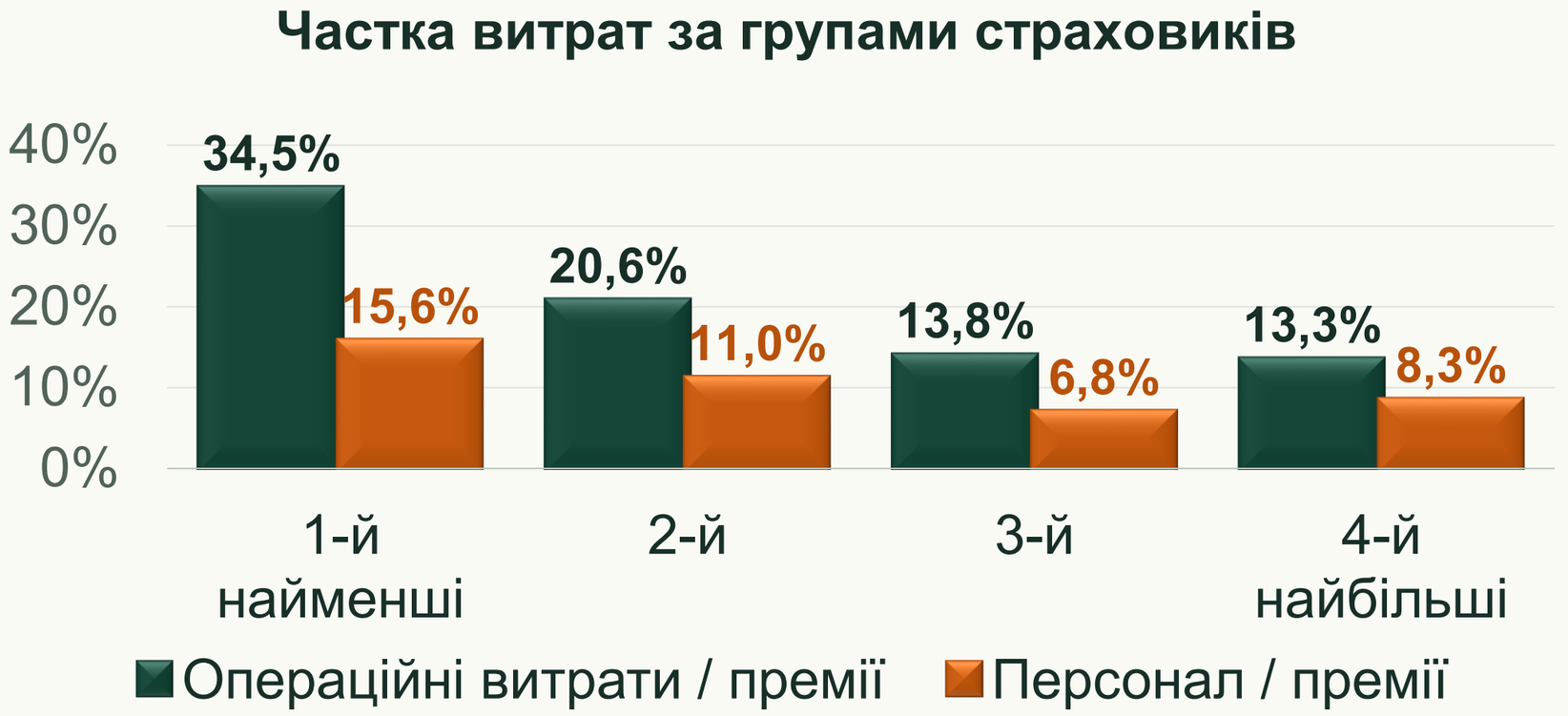

2,6 раза

вищі витрати відносно премій у найменших страховиків

2025 / 2024 реально

Операційні: +16,3%

Персонал: +29,4%

Вплив регулювання на витрати потребує окремого вимірювання

Статутний капітал і платоспроможність

Україна: статутний капітал

32 млн грн

Ризикове страхування

48 млн грн

Класи 10–15, життя та вхідне перестрахування

MCR у ЄС	Нижня межа
Ризикове	€2,7 млн
Класи 10–15 / життя	€4,0 млн
Перестрахування / кептивне	€3,9 / 1,3 млн

Для обмеженої ліцензії класу 13 діє законодавчий виняток

MCR: коридор 25–45% SCR із нижньою межею та оцінкою придатних коштів. Для України потрібні QIS і національний календар упровадження.

MID: страхові суми та доступність ОСЦПВ

€6,45 млн

Шкода життю та здоров’ю
на одну ДТП

€1,30 млн

Шкода майну
на одну ДТП

Для шкоди життю та здоров’ю допускається альтернатива: €1,30 млн на одного потерпілого

Поетапне впровадження в Україні з оцінкою тарифу, доступності та охоплення

IRRD: відновлення та врегулювання страховиків

2027
Концепція та оцінка впливу

›

2028
Законодавча основа

›

2029
Акти й тестування

›

До 2030
Запуск за готовністю

Страховик: план відновлення. Орган влади: план врегулювання.

Пропозиція АСБ: функція в НБУ з операційною незалежністю від нагляду. Передача портфеля, незалежна оцінка, збитки власників, оскарження та захист кредиторів.

Страхування відповідальності та нові механізми

Медицина

Професійна відповідальність і фінансування шкоди

Будівництво

Проєктувальники, інженери та підрядники

Транспорт і таксі

Відповідальність перед пасажирами

Професійні послуги

Аудит, нотаріат, оцінка та інші ризики

Додатково: відповідальність за продукцію, страхування поруки та кіберризики. Запуск вимог – після підготовки закону, контролю та страхової ємності.

Конкуренція та захист клієнта

01 **Закупівлі без дискримінації**

Спільний моніторинг НБУ й АМКУ та повідомлення страховиків

02 **Обґрунтоване повернення коштів**

Прозорий розрахунок без каральних і подвійних утримань

03 **Фактичне відновлення прав**

Причини скарг, строки виплат, порушення та результати їх усунення

Дорожня карта: запуск основних рішень

33 заходи. Податкові рішення для запуску з 2028 – до 30.06.2027

Напрям	2027	2028	2029–2030
ДМС і корпоративне життя	Податкові зміни	Запуск стимулів	Охоплення
Майно, КАСКО, відбудова	Правила й фінансування	Розширення	Розвиток
Будівництво і медицина	Правова підготовка	Запуск за готовністю	Контроль
Таксі	Підготовка, реєстр і контроль	Запуск за готовністю	Контроль
Система показників	Методики та запуск	Перегляд	Щорічний звіт

Дорожня карта: інституційні умови

Регулювання й витрати	Оцінка впливу до запуску, спрощення з 2028, повторна оцінка
Воєнні ризики та ЕКА	Мандат, капітал, ліквідність і договори до прийняття ризиків
Порука та митні механізми	Правові правила, конкуренція та узгоджені процедури
Цифрова стійкість і кадри	Статистика й вимоги 2027, тестування 2028, навчання 2028–2030

Моніторинг результатів та економічні умови

Факт

Охоплення, ціна, якість, конкуренція

›

Відхилення

Різниця з річними орієнтирами

›

Причина

Війна, доходи, строки реформ

›

Рішення

Коригування заходів і строків

Макробаза і перегляд сценаріїв

Розрахунки спираються на комбіновану макроекономічну базу. Оновлення зовнішніх прогнозів потребує окремого перерахунку.

Пропозиція АСБ

01 Взяти Стратегію за основу професійного й міжвідомчого опрацювання

02 Розглядати Стратегію, Аналітичні додатки та Дорожню карту як єдиний пакет

03 Узгодити законодавчі рішення, ресурси та строки запуску

04 Оцінювати реальний захист і щороку перевіряти результати

Більше захищених громадян і підприємств